

Provinciale Staten

Clustercode CULT
Ons kenmerk DOC-00551236
Uw kenmerk -

Maastricht 3 oktober 2023
Verzonden 5 oktober 2023
Bijlage(n) 1

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : R. Claassen
Fractie : PVV
Inzake : Wettelijke taak CdK als Rijksheer

Vraag 1

Uit het artikel blijkt niet wie “de provincie” is waarnaar gerefereerd wordt in het krantenartikel. Betreft dit de CdK als onderdeel van het college? De CdK als Rijksheer, het college of een specifieke gedeputeerde? Wie was de woordvoerder, namens wie waar in het artikel naar gerefereerd wordt?

Antwoord

Interbestuurlijk Toezicht op het huisvesten van vergunninghouders is een wettelijke taak van de provincie, volgend uit de Wet revitalisering genieriek toezicht (Wrgt). Gedeputeerde Demollin-Schneiders is de portefeuillehouder namens Gedeputeerde Staten voor het Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

De woordvoering in reactie op vragen van de krant die hebben geleid tot dit artikel is gedaan namens de verantwoordelijk gedeputeerde, te weten mevrouw Demollin-Schneiders. Ter informatie en vergelijking is de provinciale reactie op de vragen van de krant als bijlage toegevoegd.

Vraag 2

Waarom wil de “provincie” dit zo graag? Is dat een wens van de CdK, de wens van het college? Of de wens van het hoogste politieke orgaan in onze provincie Provinciale Staten? Waar komt deze wil vandaan? Of ligt er een opdracht van Rijk specifiek als dwang gericht aan het college?

Antwoord

Toezicht op het huisvesten van vergunninghouders is een wettelijke taak van de provincie, volgend uit de Wet revitalisering genieriek toezicht (Wrgt). Asielzoekers worden vergunninghouders op het moment dat ze een verblijfsvergunning krijgen en vanaf dat moment hebben zij recht op reguliere huisvesting in een gemeente. De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel vergunninghouders gemeenten in dat halfjaar dienen te huisvesten. Dit noemen we de taakstelling voor huisvesting vergunninghouders. Naar rato aantal inwoners wordt deze taakstelling verdeeld over individuele gemeenten. De verplichting van gemeenten om aan taakstelling te voldoen vloeit voort uit de Huisvestingswet, artikel 28.

Vraag 3

Heeft de CdK momenteel wettelijk gezag om opvangplekken toe te wijzen? Zo ja, welk wetsartikel ligt hieraan ten grondslag. Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

Vraag 4

Heeft een gedeputeerde het wettelijke gezag om opvangplekken aan te wijzen? Zo ja welk wetsartikel licht hieraan ten grondslag? Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

Vraag 5

Heeft de CdK momenteel wettelijk gezag om burgemeesters hierop aan te spreken? Zo ja, welk wetsartikel ligt hieraan ten grondslag. Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

Vraag 6

Heeft een gedeputeerde het wettelijke gezag om burgemeesters hierop aan te spreken? Zo ja welk wetsartikel licht hieraan ten grondslag? Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

Antwoord op vraag 3, 4, 5 en 6

Op grond van de Huisvestingswet (artikel 28) dragen de colleges van burgemeester en wethouders primair de zorg voor het voorzien in de huisvesting van vergunninghouders, overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling. Hier gaat het niet om opvangplekken maar om structurele huisvesting. Provincies zijn toezichthouder op de voortgang van deze huisvesting. Hier handelen wij conform de Wrgt en de daarop gebaseerde bestuurlijke interventieladder:

- Fase 1: Signaleren
- Fase 2: Informatie opvragen en valideren
- Fase 3: Actief toezicht: afspraken over acties, termijnen en vervolg
- Fase 4: Vooraankondiging van juridische interventie
- Fase 5: Besluit tot indeplaatsstelling met laatste termijn om alsnog zelf te voorzien
- Fase 6: Sanctie indeplaatsstelling

Het laatste middel – de zesde trede van de ladder - daarbij is de indeplaatsstelling. Het college van Gedeputeerde Staten huisvest de vergunninghouders dan namens burgemeester en wethouders en op kosten van de gemeente (conform artikel 124, Gemeentewet). Dit besluit wordt, in lijn met de wettelijke regeling, nooit door een provincie genomen zonder dat de gemeente eerst in de gelegenheid is gesteld zelf in de zaak te voorzien. Hiervoor overlegt de gedeputeerde namens Gedeputeerde Staten met burgemeester en wethouders.

Bij elke trede gaat de portefeuillehouder Interbestuurlijk Toezicht opnieuw in overleg met de gemeente waarbij er telkens weer gezocht wordt naar oplossingen om alsnog aan de taakstelling te kunnen voldoen. Deze afspraken worden in een GS-brief bevestigd, die ondertekend wordt door de CdK als voorzitter van GS.

In Limburg heeft nog nooit een gemeente hoger dan trede 4 gestaan.

Vraag 7

Is het college oprecht van mening dat burgemeester te weinig doen om opvangplekken te regelen? Zo ja, uit welk gedrag van de burgemeesters blijkt dit dan? Geldt dat voor alle burgemeesters of specifieke burgemeesters? Indien specifiek zou u deze dan kunnen duiden?

Antwoord

Wij erkennen als geen ander hoe moeilijk het is om in tijden van woningnood, etc voor gemeenten om deze (zware) opgave te realiseren. We constateren dat de Limburgse gemeenten steeds opnieuw naar oplossingen zoeken en wij proberen hen daar zoveel als mogelijk bij te helpen en te ondersteunen. Ook afgelopen half jaar hebben de Limburgse gemeenten samen met de woningcorporaties heel hard gewerkt aan de invulling van de taakstelling van de huisvesting van statushouders.

Ondanks die inzet moeten er in Limburg voor het eind van het jaar nog een aanzienlijk aantal vergunninghouders een woning kunnen betrekken. We hebben niet de indruk dat dat over het algemeen te wijten is aan gebrek aan bereidwilligheid bij gemeenten. Echter, de doorstroming op de woningmarkt is maar zeer beperkt. Dit komt onder andere omdat naast vergunninghouders ook andere personen (spoedzoekers) op zoek zijn naar huisvesting en daar veelal langere tijd op wachten. De oorzaken die door de Limburgse gemeenten, naast de stagnatie in doorstroming, meest worden genoemd zijn:

- een tekort aan geschikte woningen voor jongeren en gezinnen (qua grootte en huurprijs);
- verzadiging van de markt ten gevolge van de hoge taakstelling in de voorgaande jaren;
- technische leegstand ten gevolge van renovatiewerkzaamheden en asbestsaneringen;
- spreidingsbeleid: door de hoge instroom uit voorgaande jaren zijn corporaties minder bereid om nog meer vergunninghouders geconcentreerd in bepaalde wijken te huisvesten.

De voornaamste knelpunten waar gemeenten tegenaan lopen bij de realisatie van asielopgave zijn geschetst in '[Limburgse asielopgaven vanuit perspectief van gemeenten](#)'. Dit document, als onderdeel van het 'Uitvoeringsprogramma Limburgse Asielopgave' is uw Staten op 20 juli 2023 door de Limburgse Regietafel (LIRT), onder voorzitterschap van de CdK als rijksorgaan, ter informatie aangeboden.

Vraag 8

Kunt u beschrijven hoe de reacties van de burgemeesters waren op het betreffende krantenartikel?

Antwoord

We zijn continue in overleg met gemeenten, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. Afgelopen week hebben er twee bijeenkomsten plaatsgevonden op bestuurlijk niveau met alle burgemeesters. Tijdens deze bijeenkomsten hebben wij vragen over betreffende krantenartikel kunnen beantwoorden.

Vraag 9

Als u zou moeten kwantificeren welk cijfer zouden de burgemeesters denkt u gemiddeld geven over de berichtgeving? Graag een cijfer geven waarbij 1= zeer ontevreden en 10 zielsgelukkig is

Antwoord

Het is niet aan ons om een inschatting te maken van eventuele kwalificaties of kwantificaties van derden of op basis van een krantenartikel. Zie verder het antwoord bij vraag 8.

Vraag 10

Vindt het college dat zij er alles aan gedaan heeft om burgemeesters te faciliteren in dit dossier?
Zo ja, waaruit blijkt dat, zo nee rechtvaardigt dit dan de teneur van het krantenartikel?

Antwoord

In haar rol als toezichthouder gaat de provincie primair uit van vertrouwen in de gemeenten en de effectiviteit van horizontale verantwoording (dit wil zeggen: de controle door gemeenteraden). We benaderen gemeenten proactief om waar nodig ondersteuning te bieden en gezamenlijk oplossingen te vinden. Daarbij fungeren we als tussenpersoon tussen gemeenten en het Rijk, faciliteren kennisuitwisseling en brengen goede voorbeelden onder de aandacht.

[Op 20 juli 2023 zijn uw Staten geïnformeerd over onze aanpak van de asielopgave](#) in samenwerking met Limburgse gemeenten en het Uitvoeringsprogramma Asielopgave dat aan u is verstrekt. Het doel van dit programma is het bereiken van een duurzame en consistente aanpak van de asielopgave, waarbij alle uitdagingen in samenhang worden benaderd, waaronder de huisvesting van vergunninghouders, opvang van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen. Het Uitvoeringsprogramma is het resultaat van 31 gesprekken met de betrokken gemeenten. Samen met de gemeenten richten we een interdisciplinair operationeel uitvoeringsteam op om dit programma te realiseren.

Tevens heeft het ondersteuningsteam een instrumentenkoffer voor de asielopgave samengesteld om de verschillende vormen van ondersteuning duidelijk, overzichtelijk en toegankelijk te maken. Deze ondersteuningsmogelijkheden omvatten zowel capaciteit als expertise, evenals financiële regelingen.

Vraag 11

Zou het college de staten meer in positie willen brengen bij de asielproblematiek? Met andere woorden, alle acties die de provincie wil ondernemen om huisvesting te faciliteren.

Antwoord

Zoals we eerder hebben aangegeven in antwoord op vraag 10, hebben de Staten op 20 juli jongstleden het Uitvoeringsprogramma Limburgse Asielopgave ter informatie ontvangen. Wij zullen u op de hoogte blijven houden van de voortgang, onder andere via verslagen van de Limburgse Regietafel (LiRT).

Wat betreft ons toezicht op de huisvesting van vergunninghouders, zullen wij, conform afspraak met uw Staten, u op de hoogte brengen van onze besluiten met betrekking tot opschaling op de interventieladder vanaf trede 4.

Via de Totaalrapportage Interbestuurlijk Toezicht zullen we u op de hoogte blijven stellen van de uitvoering van medebewindstaken door gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. De eerstvolgende Totaalrapportage IBT wordt in het eerste kwartaal van 2024 aan uw Staten aangeboden.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Beste Jan,

In antwoord op jouw vraag over de provinciale rol en eventuele doorzettingsmacht als het gaat om de gemeentelijke taak inzake huisvesting van statushouders:

Vanuit onze taak op het gebied van Interbestuurlijk Toezicht wordt keer per jaar wordt getoetst of gemeenten voldoen aan de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Daarover vindt met regelmaat overleg met de gemeenten plaats. De komende dagen is er wederom overleg met regio's Noord-Midden en met de regio Zuid. Dat gaat niet alleen over wonen, maar ook over asielopvang en de opvang van ontheemden (Oekraïners).

Het afgelopen half jaar hebben de Limburgse gemeenten samen met de woningcorporaties hard gewerkt aan de invulling van de taakstelling. Ondanks die inzet moeten er in Limburg voor het eind van het jaar nog 1855 statushouders (peildatum 28 augustus) een woning kunnen betrekken. We hebben niet de indruk dat dat over het algemeen te wijten is aan gebrek aan bereidwilligheid bij gemeenten. De doorstroming op de woningmarkt is maar zeer beperkt (niet alleen voor statushouders), dus er zijn simpelweg onvoldoende geschikte huisvestingsmogelijkheden.

Indien een gemeente de taakstelling niet of niet tijdig realiseert, verplicht de wet de Provincie om stappen te ondernemen en over te gaan tot actief toezicht. Nadat de achterstand is geconstateerd (signaleren en informatie opvragen) wordt gemeente uitgenodigd voor een bestuurlijk overleg als een volgende stap op de interventieladder. De doelstelling van dit overleg is om inzicht te krijgen in de situatie binnen de gemeente en de oorzaken van de achterstand. Tevens wordt er tijdens dit gesprek ingegaan op de acties die de gemeenten gaat inzetten om alsnog zelf de taakstelling te realiseren. Hier worden afspraken gemaakt over concrete maatregelen, die in een termijn van maximaal 6 maanden moeten leiden tot de realisatie van de taakstelling. Uitgangspunt bij elke interventie is steeds dat de in gebreke blijvende gemeente de kans krijgt dat te herstellen en de uiteindelijke interventie pas plaatsvindt nadat bestuurlijk overleg niet tot het gewenste resultaat heeft geleid.

Limburg heeft – net als de andere provincies – vanuit het Rijk behoefte aan duidelijkheid, sturing en concreet instrumentarium om het structurele vraagstuk van instroom en verdeling op een voor iedereen aanvaardbare en waardige manier het hoofd te kunnen bieden. Daarom blijven we in Den Haag via verschillende manieren volop aandacht vragen voor de situatie in de regio en blijven we in de regio, via de Limburgse Regietafel, werken aan de uitvoeringsagenda.

Meer informatie over de taakstelling kun je vinden op <https://www.coa.nl/nl/taakstelling-gemeenten>

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht 07-09-2023

Betreft wettelijke taak CdK als Rijksheer

Geacht college,

Op 4 september verscheen een krantenartikel in de Limburger met de kop *“Provincie wil dat gemeenten vaart maken met huisvesting statushouders....”*

In dit artikel lijkt het alsof er een soort wijzende vinger of dreiging uitgesproken wordt naar de Limburgse gemeenten. Als een vaderlijke reprimande jegens de burgemeesters van Limburg. Wij begrepen ook dat dit artikel niet in goede aarde is gevallen bij de betreffende burgemeesters. Met name omdat burgemeesters ook wachten op besluiten rondom financiën, vergunningverlening en dergelijke van juist de provincie. Maar bovenal de vraag wie nu vanuit de Provincie met welk wettelijk mandaat hier nu spreekt in het artikel.

Het lijkt onze fractie goed dat het college duiding geeft wat de daadwerkelijke wettelijke kaders zijn die de toon van dit bericht rechtmatig maken. Wat overig los staat van het feit hoe onze fractie denkt over opvang statushouders, asielzoekers en de redenen daarvoor.

Vraag:

- 1 Uit het artikel blijkt niet wie “de provincie” is waarnaar gerefereerd wordt in het krantenartikel. Betreft dit de CdK als onderdeel van het college? De CdK als Rijksheer, het college of een specifieke gedeputeerde? Wie was de woordvoerder, namens wie waar in het artikel naar gerefereerd wordt?
- 2 Waarom **wil** de “provincie” dit zo graag? Is dat een wens van de CdK, de wens van het college? Of de wens van het hoogste politieke orgaan in onze provincie Provinciale Staten? Waar komt deze wil vandaan? Of ligt er een opdracht van Rijk specifiek als dwang gericht aan het college?
- 3 Heeft de CdK momenteel wettelijk gezag om opvangplekken toe te wijzen? Zo ja, welk wetsartikel ligt hier aan ten grondslag. Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?
- 4 Heeft een gedeputeerde het wettelijke gezag om opvangplekken aan te wijzen? Zo ja welk wetsartikel licht hieraan ten grondslag? Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

5 Heeft de CdK momenteel wettelijk gezag om burgemeesters hierop aan te spreken? Zo ja, welk wetsartikel ligt hier aan ten grondslag. Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

6 Heeft een gedeputeerde het wettelijke gezag om burgemeesters hierop aan te spreken? Zo ja welk wetsartikel licht hieraan ten grondslag? Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot het krantenartikel?

7 Is het college oprecht van mening dat burgemeester te weinig doen om opvangplekken te regelen? Zo ja, uit welk gedrag van de burgemeesters blijkt dit dan? Geldt dat voor alle burgemeesters of specifieke burgemeesters? Indien specifiek zou u deze dan kunnen duiden?

8 Kunt u beschrijven hoe de reacties van de burgemeesters waren op het betreffende krantenartikel?

9 Als u vraag 4 zou moeten kwantificeren welk cijfer zouden de burgemeesters denkt u gemiddeld geven over de berichtgeving? Graag een cijfer geven waarbij 1= zeer ontevreden en 10 zielsgelukkig is

10 Vindt het college dat zij er alles aan gedaan heeft om burgemeesters te faciliteren in dit dossier? Zo ja, waaruit blijkt dat, zo nee rechtvaardigt dit dan de teneur van het krantenartikel?

11 Zou het college de staten meer in positie willen brengen bij de asielproblematiek? Met andere woorden, alle acties die de provincie wil ondernemen om huisvesting te faciliteren dit voor akkoord voor te leggen aan de Staten middels een statenvoorstel? Zo nee waarom niet?

Namens de PVV

René Claassen